

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO

Bydgoszcz, dnia 29 czerwca 2022 r.

Poz. 3382

ZARZĄDZENIE
REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA W GDAŃSKU I REGIONALNEGO
DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA W BYDGOSZCZY

z dnia 27 czerwca 2022 r.

zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Bory Tucholskie PLB220009

Na podstawie art. 28 ust. 8 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. 2022 r. poz. 916) zarządza się, co następuje:

§ 1. W zarządzeniu Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 31 marca 2015 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Bory Tucholskie PLB220009 (Dz. Urz. Woj. Pom. poz. 1161, Dz. Urz. Woj. Kuj-Pom. poz. 1183):

1. załącznik nr 4 otrzymuje brzmienie określone w załączniku nr 1 do niniejszego zarządzenia;
2. załącznik nr 5 otrzymuje brzmienie określone w załączniku nr 2 do niniejszego zarządzenia.

§ 2. Zarządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Regionalny Dyrektor
Ochrony Środowiska
w Gdańsku

Radosław Iwiński

Regionalny Dyrektor
Ochrony Środowiska
w Bydgoszczy

Szymon Kosmański

Załącznik nr 1 do zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku
i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy
z dnia 27 czerwca 2022 r.
zmieniającego zarządzenie w sprawie
ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru
Natura 2000 Bory Tucholskie PLB220009

Cele działań ochronnych

Lp.	Przedmiot ochrony	Parametr/wskaźnik stanu ochrony	Cele działań ochronnych ¹⁾
1.	A021 Bąk <i>Botaurus stellaris</i> (populacja lęgowa)	Populacja	Utrzymanie populacji gatunku na poziomie co najmniej 52 samców.
		Siedlisko	Utrzymanie właściwego stanu (FV) zachowania siedlisk gatunku na powierzchni co najmniej 1740 ha, w postaci zbiorników wodnych z występującą na co najmniej 30 % powierzchni gęstą i wysoką roślinnością szuwarową.
2.	A022 Bączek <i>Ixobrychus minutus</i> (populacja lęgowa)	Populacja	Utrzymanie populacji gatunku na poziomie co najmniej 6 samców.
		Siedlisko	Utrzymanie właściwego stanu (FV) zachowania siedlisk gatunku na powierzchni co najmniej 600 ha, w postaci zbiorników wodnych, na których występują fragmenty z roślinnością (trzcina, pałka itp.) o naturalnie zróżnicowanej strukturze przestrzennej (nieciągłości w pokryciu, oczka wodne itp.) ze średnią szerokością pasa roślinności min. 15 m.
3.	A030 Bocian czarny <i>Ciconia nigra</i> (populacja lęgowa)	Populacja	Utrzymanie populacji gatunku na poziomie co najmniej 12 par.
		Siedlisko	Zachowanie w obszarze powierzchni co najmniej 100 km ² potencjalnych siedlisk lęgowych i żerowiskowych gatunku, w postaci drzewostanu liściastego lub mieszanego w wieku powyżej 70 lat, z co najmniej 1 ocienionym drzewem liściastym (dąb, buk, olcha) lub drzewem iglastym o rozłożystych koronach (sosna, jodła), przypadającym na 1 ha, lub drzewostanu liściastego lub mieszanego w wieku powyżej 90 lat i pierśnicy powyżej 60 cm ze śródleśnymi wilgotnymi polanami, położonych w dolinie rzecznej lub/i w pobliżu tj. do 2 km od kompleksów stawów rybnych, starorzeczy, jezior, podmokłych łąk, bagien, otwartych torfowisk.
4.	A031 Bocian biały <i>Ciconia ciconia</i> (populacja lęgowa)	Populacja	Utrzymanie populacji gatunku na poziomie co najmniej 225 par.
		Siedlisko	Utrzymanie właściwego stanu (FV) zachowania siedlisk gatunku na powierzchni co najmniej 60 000 ha, w postaci mozaiki pól, łąk, pastwisk, zadrzewień i rozproszonej zabudowy wiejskiej.

¹⁾ Cele działań ochronnych uwzględniają najnowsze z dostępnych oceny stanu zachowania dla poszczególnych wskaźników, które posłużyły do określenia stanu przedmiotów ochrony.

Lp.	Przedmiot ochrony	Parametr/wskaźnik stanu ochrony	Cele działań ochronnych ¹⁾
5.	A038 Łabędź krzykliwy <i>Cygnus cygnus</i> (populacja lęgowa)	Populacja	Utrzymanie populacji gatunku na poziomie co najmniej 1 pary.
		Siedlisko	Utrzymanie obecności siedlisk umożliwiających występowanie gatunku w obszarze, w postaci zbiorników o powierzchni co najmniej około 10 ha, z bogatą roślinnością wynurzoną i podwodną, położonych w otoczeniu lasów lub zakrzaczeń.
6.	A038 Łabędź krzykliwy <i>Cygnus cygnus</i> (populacja migrująca)	Populacja	Utrzymanie populacji gatunku na poziomie co najmniej 220 osobników.
		Siedlisko	Identyfikacja noclegowisk i żerowisk gatunku w obszarze. Weryfikacja celu ochrony nastąpi po uzupełnieniu stanu wiedzy na temat populacji migrującej gatunku w całym obszarze.
7.	A038 Łabędź krzykliwy <i>Cygnus cygnus</i> (populacja zimująca)	Populacja	Utrzymanie populacji gatunku na poziomie co najmniej 104 osobników.
		Siedlisko	Utrzymanie zimowisk- tj. zbiorników o powierzchni powyżej 10 ha, w tym: fragmenty rzeki Wdy (jezioro Somińskie; j. Schodno i Wda do Loryńca; j. Radolne; j. Gołun; j. Wdzydze; j. Krag; j. Niedackie; j. Wieckie k. Wiecka – łączna powierzchnia jezior – 2217 ha).
8.	A060 Podgorzałka <i>Aythya nyroca</i> (populacja lęgowa)	Populacja	Utrzymanie populacji gatunku na poziomie co najmniej 1 pary.
		Siedlisko	Utrzymanie obecności 10 ha siedlisk umożliwiających występowanie gatunku w obszarze, w postaci zbiorników z dobrze rozwiniętą roślinnością, taką jak: rogatek, wywłócznik, włosienicznik, różne gatunki rdestnic, grązele i grzybienie oraz z obfitością szuwaru.
9.	A072 Trzmielojad <i>Pernis apivorus</i> (populacja lęgowa)	Populacja	Utrzymanie populacji gatunku na poziomie co najmniej 11 par.
		Siedlisko	Utrzymanie właściwego stanu (FV) zachowania potencjalnych siedlisk gatunku na powierzchni co najmniej 12 000 ha, w postaci dużych kompleksów leśnych z fragmentami drzewostanów mieszanych lub liściastych o powierzchni 10-20 ha w wieku powyżej 70 lat, z obecnością niewielkich śródleśnych powierzchni otwartych lub w pobliżu granicy lasu z terenami otwartymi.
10.	A073 Kania czarna <i>Milvus migrans</i> (populacja lęgowa)	Populacja	Utrzymanie populacji gatunku na poziomie co najmniej 4 par.
		Siedlisko	Utrzymanie właściwego stanu (FV) zachowania potencjalnych siedlisk gatunku na powierzchni co najmniej 10 000 ha, w postaci drzewostanów sosnowych, mieszanego lub liściastego w wieku co najmniej 100 lat, graniczącego ze zbiornikami lub rzekami.
11.	A074 Kania ruda <i>Milvus milvus</i> (populacja lęgowa)	Populacja	Utrzymanie populacji gatunku na poziomie co najmniej 15 par.
		Siedlisko	Utrzymanie właściwego stanu (FV) zachowania siedlisk gatunku na powierzchni co najmniej 10 000 ha, w postaci drzewostanów sosnowych, mieszanego lub liściastego w wieku co najmniej 100 lat.
12.	A075 Bielik <i>Haliaeetus albicilla</i> (populacja lęgowa)	Populacja	Utrzymanie populacji gatunku na poziomie co najmniej 15 par.
		Siedlisko	Utrzymanie właściwego stanu (FV) zachowania siedlisk gatunku na powierzchni co najmniej 30 000 ha, w postaci fragmentów drzewostanu w wieku co najmniej 140 lat (sosna) lub 80 lat (olsza) w postaci kęp starego drzewostanu, ekotonów, przestoi itp. oraz w postaci drzewostanu zróżnicowanego wiekowo i przestrzennie, z występującymi w promieniu 5 km terenami otwartymi, zbiornikami wodnymi, dolinami rzecznyymi, wilgotnymi łąkami.

Lp.	Przedmiot ochrony	Parametr/wskaźnik stanu ochrony	Cele działań ochronnych ¹⁾
13.	A081 Błotniak stawowy <i>Circus aeruginosus</i> (populacja lęgowa)	Populacja	Utrzymanie populacji gatunku na poziomie co najmniej 104 par.
		Siedlisko	Utrzymanie właściwego stanu (FV) zachowania siedlisk gatunku na powierzchni co najmniej 2600 ha, w postaci zbiorników o powierzchni powyżej 10 ha z pasami roślinności nadbrzeżnej szerokości co najmniej 10 m, torfowiska niskie i przejściowe, podmokłe łąki o wielkości 50-100 ha, w pobliżu terenów otwartych użytkowanych rolniczo z niewielkimi obszarami zabudowy oraz śródpolnych oczek wodnych.
14.	A094 Rybołów <i>Pandion haliaetus</i> (populacja lęgowa)	Populacja	Weryfikacja występowania gatunku w obszarze.
		Siedlisko	Weryfikacja siedlisk lęgowych gatunku w obszarze. Utrzymanie powierzchni 100 km ² potencjalnych żerowisk gatunku tj. jezior eutroficznych lub mezotroficznych, szerokich rzek o spokojnym nurcie.
15.	A122 Derkacz <i>Crex crex</i> (populacja lęgowa)	Populacja	Utrzymanie populacji gatunku na poziomie co najmniej 69 samców.
		Siedlisko	Utrzymanie właściwego stanu (FV) zachowania siedlisk gatunku na powierzchni co najmniej 3100 ha, w postaci ekstensywnie użytkowanych łąk, turzycowisk, pastwisk, użytków zielonych, nieużytków z sukcesją, rozległych ugorów.
16.	A127 Żuraw <i>Grus grus</i> (populacja lęgowa)	Populacja	Utrzymanie populacji gatunku na poziomie co najmniej 613 par.
		Siedlisko	Utrzymanie właściwego stanu (FV) zachowania siedlisk gatunku na powierzchni co najmniej 5 100 ha, w postaci terenów podmokłych o ograniczonej możliwości penetracji przez drapieżniki: śródleśne mokradła, zabagnione doliny rzeczne, brzegi zbiorników, olsy, łągi, torfowiska, śródpolne oczka wodne itp.
17.	A127 Żuraw <i>Grus grus</i> (populacja migrująca)	Populacja	Utrzymanie populacji gatunku na poziomie co najmniej 1800 osobników.
		Siedlisko	Utrzymanie 3 noclegowisk w stanie właściwym(FV) (zbiorniki wodne o wielkości ponad 10 ha, przynajmniej częściowo bardzo płytkie- projektowany rezerwat Jezioro Lipno, wypłycenia nad jeziorem Krag, jezioro Udzierz, łącznie 212 ha).
18.	A193 Rybitwa rzeczna <i>Sterna hirundo</i> (populacja lęgowa)	Populacja	Utrzymanie populacji gatunku na poziomie co najmniej 3 par.
		Siedlisko	Zwiększenie dostępności siedlisk lęgowych poprzez odtworzenie otwartego charakteru istniejących wysp lub stworzenie siedlisk zastępczych na powierzchni co najmniej 200 m ² (dotyczy województwa kujawsko-pomorskiego). Utrzymanie dogodnych miejsc lęgowych w województwie pomorskim: jez. Udzierz, Okunie k. Kłaczna i tereny podmokłe Pceń k. Zapcenia.
19.	A196 Rybitwa białowąsa <i>Chlidonias hybrida</i> (populacja lęgowa)	Populacja	Utrzymanie populacji gatunku na poziomie co najmniej 5 par.
		Siedlisko	Zachowanie warunków umożliwiających występowanie populacji i jej żerowisk w kolonii nad jeziorem Udzierz.
20.	A197 Rybitwa czarna <i>Chlidonias niger</i> (populacja lęgowa)	Populacja	Utrzymanie populacji gatunku na poziomie co najmniej 30 par.
		Siedlisko	Utrzymanie właściwego stanu (FV) zachowania siedlisk gatunku na powierzchni co najmniej 200 ha, w postaci zbiorników z dogodnymi miejscami do założenia gniazda, w szczególności: roślinnością

Lp.	Przedmiot ochrony	Parametr/wskaźnik stanu ochrony	Cele działań ochronnych ¹⁾
			pływającą, podtopionymi kępami turzyc, wykoszona roślinnością wodną, opuszczonymi gniazdami perkozów itp.
21.	A215 Puchacz <i>Bubo bubo</i> (populacja osiadła)	Populacja	Utrzymanie populacji gatunku na poziomie co najmniej 5 par.
		Siedlisko	Utrzymanie odpowiedniej struktury siedlisk lęgowych poprzez pozostawianie wykrotów i przewróconych drzew w miejscach gniazdowania lub regularnego przebywania puchacza (strefach i miejscach określonych na podstawie prowadzonych przez RDOŚ badań lub zgłoszeń innych podmiotów zweryfikowanych przez RDOŚ). Utrzymanie powierzchni 10 km ² potencjalnych siedlisk lęgowych gatunku tj. olsy i łęgi w wieku powyżej 70 lat z licznymi kępami oraz wysepkami, prześwietlone bory na terenach pagórkowatych, rozległe, częściowo zalesione torfowiska, stare drzewostany borowe lub mieszane z gniazdami ptaków szponiastych lub bociana czarnego, położone zawsze w pobliżu terenów otwartych.
22.	A223 Włochatka <i>Aegolius funereus</i> (populacja osiadła)	Populacja	Utrzymanie populacji gatunku na poziomie co najmniej 69 par.
		Siedlisko	Utrzymanie właściwego stanu (FV) zachowania siedlisk gatunku na powierzchni co najmniej 27 000 ha, w tym drzewostanów w wieku ponad 120 lat pozostawianych w ramach gospodarki leśnej jako kępy starego drzewostanu, ekotony i przestoje w ilości ok. 20% powierzchni leśnej w siedliskach gatunku, drzewostany sosnowo - świerkowe, świerkowe, jodłowe, jodłowo-bukowe i bukowo-jodłowe, ewentualnie sosnowe z min. 10 % udziałem świerka lub z dobrze rozwiniętym podrostem/podszytem świerkowym lub jodłowym, obecność w płacie siedlisk (lub jego bezpośrednim sąsiedztwie) obszarów podmokłych (bagien, torfowisk), cieków wodnych, zrębów, halizn, upraw, młodników.
23.	A224 Lelek <i>Caprimulgus europaeus</i> (populacja lęgowa)	Populacja	Utrzymanie populacji gatunku na poziomie co najmniej 564 par.
		Siedlisko	Utrzymanie właściwego stanu (FV) zachowania siedlisk gatunku na powierzchni co najmniej 90 000 ha, w postaci rozległych, suchych i świeżych (niepodmokłych) nizinnych puszczańskich borów o powierzchni powyżej 100 km ² obfitujących w otwarte środowiska wewnątrz kompleksów: polany, zręby z pojedynczymi drzewami, uprawy do 5 lat.
24.	A229 Zimorodek <i>Alcedo atthis</i> (populacja lęgowa)	Populacja	Utrzymanie populacji gatunku na poziomie co najmniej 162 par.
		Siedlisko	Utrzymanie właściwego stanu (FV) zachowania siedlisk gatunku na długości co najmniej 160 km linii brzegowej cieków o charakterze naturalnym lub zbiorników, ze skarpami o wysokości co najmniej 1,5 m ponad średni stan wody wczesnoletniej, z zadrzewionymi brzegami na długości co najmniej 80 % odcinków.
25.	A236 Dzięcioł czarny <i>Dryocopus martius</i> (populacja osiadła)	Populacja	Utrzymanie populacji gatunku na poziomie co najmniej 377 par.
		Siedlisko	Utrzymanie właściwego stanu (FV) zachowania siedlisk gatunku na powierzchni co najmniej 37 000 ha, w postaci płatów o powierzchni ponad 300 ha i średnim wieku drzewostanu ponad 90 lat.
26.		Populacja	Utrzymanie populacji gatunku na poziomie co najmniej 1600 par.

Lp.	Przedmiot ochrony	Parametr/wskaźnik stanu ochrony	Cele działań ochronnych ¹⁾
	A246 Lerka <i>Lullula arborea</i> (populacja lęgowa)	Siedlisko	Utrzymanie właściwego stanu (FV) zachowania siedlisk gatunku na powierzchni co najmniej 9 000 ha, w postaci płata lub kilku sąsiadujących płatów o powierzchni powyżej 5 ha zrębów zupełnych (lub kilku sąsiadujących płatów o łącznej powierzchni 5 ha), halizn, płazowizn lub 2-6 letnich upraw sosnowych, a także pasów przeciwpożarowych, wiatrowałów (za wyjątkiem tych stwarzających zagrożenie dla zdrowia lub mienia) itp. na suchym, piaszczystym siedlisku, przylegających do ściany drzewostanu co najmniej w IV klasie wieku, wraz z tym drzewostanem.
27.	A004 Perkozek <i>Tachybaptus ruficollis</i> (populacja lęgowa)	Populacja	Utrzymanie populacji gatunku na poziomie co najmniej 80 par.
		Siedlisko	Utrzymanie właściwego stanu (FV) siedlisk gatunku na powierzchni co najmniej 280 ha tj. zbiorników o charakterze sztucznym lub naturalnym, o powierzchni 1-15 ha o stałym lustrze wody z roślinnością pływającą, Na co najmniej 10% powierzchni występuje gęsta i wysoka roślinność szuwarowa (szuwar trzcinowy, pałkowy, turzycowy oczeretowy, kłociowy). Akweny pod niewielką antropopresją wyłączone spod zabudowy rekreacyjnej i mieszkaniowej.
28.	A005 Perkoz dwuczuby <i>Podiceps cristatus</i> (populacja lęgowa)	Populacja	Utrzymanie populacji gatunku na poziomie co najmniej 691 par.
		Siedlisko	Utrzymanie właściwego stanu (FV) zachowania siedlisk gatunku na powierzchni co najmniej 3 600 ha, w postaci zbiorników wodnych z pasami trzin lub innej roślinności wynurzonej o powierzchni lustra wody powyżej 1 ha.
29.	A028 Czapla siwa <i>Ardea cinerea</i> (populacja lęgowa)	Populacja	Utrzymanie populacji gatunku na poziomie co najmniej 178 par.
		Siedlisko	Utrzymanie właściwego stanu (FV) 2 kolonii: na wyspach Jeziora Somińskiego (mieszana z kormoranem), w niewielkim lesie na północno-zachodnim skraju miejscowości Osiek.
30.	A036 Łabędź niemy <i>Cygnus olor</i> (populacja lęgowa)	Populacja	Utrzymanie populacji gatunku na poziomie co najmniej 252 par.
		Siedlisko	Utrzymanie właściwego stanu (FV) zachowania siedlisk gatunku na powierzchni co najmniej 3 600 ha, w postaci zbiorników wodnych z dobrze rozwiniętą roślinnością szuwarową.
31.	A036 Łabędź niemy <i>Cygnus olor</i> (populacja zimująca)	Populacja	Utrzymanie populacji gatunku na poziomie co najmniej 120 osobników.
		Siedlisko	Utrzymanie siedlisk tj. zbiorników powyżej 10 ha, przynajmniej częściowo wypłyconych, posiadających pasy roślinności wynurzonej, fragmenty rzeki Wdy (jezioro Somińskie; j. Wieckie k. Śluzu; j. Fiszewo; jeziora: Wyrównno, Osty, Bielawy; j. Schodno i Wda do Loryńca; j. Radolne; j. Gołun; j. Wdzydze; j. Wiele; j. Krąg; j. Niedackie; j. Kałębie; j. Ocypel; j. Wieckie k. Wiecka; j. Śpiewnik).
32.	A043 Gęgawa <i>Anser anser</i> (populacja lęgowa)	Populacja	Utrzymanie populacji gatunku na poziomie co najmniej 200 par.
		Siedlisko	Utrzymanie właściwego stanu zachowania siedlisk gatunku na powierzchni co najmniej 2 000 ha tj. akwenów o charakterze sztucznym lub naturalnym o stałym lustrze wody z roślinnością pływającą, zajmujących obszar powyżej 15 ha. Na co najmniej 10-15 % powierzchni występuje gęsta i wysoka roślinność szuwarowa (szuwar trzcinowy, pałkowy, turzycowy oczeretowy, kłociowy). Akweny pod niewielką antropopresją.

Lp.	Przedmiot ochrony	Parametr/wskaźnik stanu ochrony	Cele działań ochronnych ¹⁾
33.	A051 Krakwa <i>Anas strepera</i> (populacja lęgowa)	Populacja	Utrzymanie populacji gatunku na poziomie co najmniej 82 par.
		Siedlisko	Utrzymanie właściwego stanu zachowania siedlisk gatunku na powierzchni co najmniej 1 500 ha tj. akwenów o charakterze sztucznym lub naturalnym o stałym lustrze wody z pasem roślinności przybrzeżnej, bądź zagłębień śródląkowych lub śródpolnych ze stale stagnującą wodą. Akweny pod niewielką antropopresją, wyłączone spod zabudowy rekreacyjnej i mieszkaniowej.
34.	A052 Cyraneczka <i>Anas crecca</i> (populacja lęgowa)	Populacja	Utrzymanie populacji gatunku na poziomie co najmniej 86 par.
		Siedlisko	Utrzymanie właściwego stanu zachowania siedlisk gatunku na powierzchni co najmniej 1 500 ha tj. zbiorników o charakterze sztucznym lub naturalnym o stałym lustrze wody z pasem roślinności przybrzeżnej. Akweny pod niewielką antropopresją, wyłączone spod zabudowy rekreacyjnej i mieszkaniowej.
35.	A055 Cyranka <i>Anas querquedula</i> (populacja lęgowa)	Populacja	Utrzymanie populacji gatunku na poziomie co najmniej 14 par.
		Siedlisko	Utrzymanie właściwego stanu zachowania siedlisk gatunku na powierzchni co najmniej 1 000 ha tj. niewielkich jezior, starorzeczy lub stałych podmokłych zagłębień w obrębie ekstensywnie użytkowanych łąk i pastwisk, tereny pod niewielką antropopresją, wyłączone spod zabudowy rekreacyjnej i mieszkaniowej.
36.	A067 Gągoł <i>Bucephala clangula</i> (populacja lęgowa)	Populacja	Utrzymanie populacji gatunku na poziomie co najmniej 273 par.
		Siedlisko	Utrzymanie właściwego stanu (FV) zachowania siedlisk gatunku na powierzchni co najmniej 3 000 ha, w postaci zbiorników i cieków oligo- i mezotroficznych zlokalizowanych w otoczeniu lub bliskim sąsiedztwie lasów, borów albo zadrzewień lęgowych, w których występują starsze, zwłaszcza ponad 120-letnie drzewa, wraz z przylegającymi drzewostanami.
37.	A069 Szlachar <i>Mergus serrator</i> (populacja lęgowa)	Populacja	Nie dotyczy- od co najmniej 10 lat brak potwierdzonych informacji o gniazdowaniu tego gatunku (stan na 2012 r.).
		Siedlisko	Utrzymanie obecności siedlisk umożliwiających występowanie gatunku w obszarze, w postaci dużych, czystych jezior mezotroficznych z wyspami i skąpo rozwiniętą roślinnością przybrzeżną, położonych w otoczeniu lasów.
38.	A070 Nurogęś <i>Mergus merganser</i> (populacja lęgowa)	Populacja	Utrzymanie populacji gatunku na poziomie co najmniej 103 par.
		Siedlisko	Utrzymanie właściwego stanu (FV) zachowania siedlisk gatunku na powierzchni co najmniej 3 000 ha, w postaci zbiorników i cieków oligo- i mezotroficznych zlokalizowanych w otoczeniu lub bliskim sąsiedztwie lasów, borów albo zadrzewień lęgowych, w których występują starsze, zwłaszcza ponad 120-letnie drzewa, wraz z przylegającymi drzewostanami.
39.	A118 Wodnik <i>Rallus aquaticus</i> (populacja lęgowa)	Populacja	Utrzymanie populacji gatunku na poziomie co najmniej 290 par.
		Siedlisko	Utrzymanie właściwego stanu (FV) zachowania siedlisk gatunku na powierzchni co najmniej 750 ha, w postaci zbiorników z dobrze rozwiniętą i gęstą strefą roślinności szuwarowej oraz płyciznami do 30 cm wody, torfowisk niskich, zabagnionych fragmentów dolin rzecznych.

Lp.	Przedmiot ochrony	Parametr/wskaźnik stanu ochrony	Cele działań ochronnych ¹⁾
40.	A123 Kokoszka <i>Gallinula chloropus</i> (populacja lęgowa)	Populacja	Utrzymanie populacji gatunku na poziomie co najmniej 97 par.
		Siedlisko	Utrzymanie właściwego stanu (FV) zachowania siedlisk gatunku na powierzchni co najmniej 750 ha, w postaci zbiorników wodnych z dobrze rozwiniętą i gęstą strefą roślinności szuwarowej.
41.	A153 Kszyk <i>Gallinago gallinago</i> (populacja lęgowa)	Populacja	Utrzymanie populacji gatunku na poziomie co najmniej 160 par.
		Siedlisko	Utrzymanie właściwego stanu zachowania siedlisk gatunku na powierzchni co najmniej 1500 ha, w postaci torfowisk, łąk zalewowych w dolinach rzek, turzycowisk, luźnych trzcinowisk, śródpolnych i śródleśnych bagien.
42.	A165 Samotnik <i>Tringa ochropus</i> (populacja lęgowa)	Populacja	Utrzymanie populacji gatunku na poziomie co najmniej 225 par.
		Siedlisko	Utrzymanie właściwego stanu (FV) zachowania siedlisk gatunku na powierzchni co najmniej 2000 ha, w postaci podmokłych i zabagnionych lasów olsowych i łęgów w dolinach rzecznych i na terenach zalewowych ze starorzeczami, zabagnionych brzegów zbiorników, śródleśnych zbiorników i wolno płynących cieków w otoczeniu borów.
43.	A168 Brodziec piskliwy <i>Actitis hypoleucos</i> (populacja lęgowa)	Populacja	Utrzymanie populacji gatunku na poziomie co najmniej 24 par.
		Siedlisko	Utrzymanie właściwego stanu (FV) zachowania siedlisk gatunku tj. odcinki cieków o długości min. 1 km, o szerokości co najmniej 7 m, o charakterze naturalnym, wolno płynące bądź ze spowolnieniami nurtu, nieuregulowane, o brzegach piaszczystych, kamienistych bądź mulistych, brak budowli hydrotechnicznych na długości min. 2 km powyżej odcinka, bądź mające podobny charakter obrzeża wód stojących o długości min. 500 m, ograniczone wykorzystanie rekreacyjne w sezonie lęgowym, na odcinkach o długości łącznie co najmniej 20 km.
44.	A207 Siniak <i>Columba oenas</i> (populacja lęgowa)	Populacja	Utrzymanie populacji gatunku na poziomie co najmniej 150 par.
		Siedlisko	Utrzymanie właściwego stanu (FV) zachowania siedlisk gatunku na powierzchni co najmniej 30 000 ha, w postaci drzewostanów w wieku co najmniej 100 lat, z udziałem buka oraz starodrzewu sosnowego w wieku powyżej 120 lat z dziuplami dzięcioła czarnego.
45.	A232 Dudek <i>Upupa epops</i> (populacja lęgowa)	Populacja	Utrzymanie populacji gatunku na poziomie co najmniej 170 par.
		Siedlisko	Utrzymanie właściwego stanu (FV) zachowania siedlisk gatunku na powierzchni co najmniej 42 500 ha, w postaci mozaiki pól, łąk, pastwisk, zadrzewień i rozproszonej zabudowy wiejskiej.
46.	A261 Pliszka górska <i>Motacilla cinerea</i> (populacja lęgowa)	Populacja	Utrzymanie populacji gatunku na poziomie co najmniej 62 par.
		Siedlisko	Utrzymanie właściwego stanu (FV) zachowania siedlisk gatunku na powierzchni co najmniej 2000 ha, w postaci cieków o charakterze naturalnym z piaszczystymi, kamienistymi lub mulistymi brzegami.
47.	A391 Kormoran czarny <i>Phalacrocorax carbo sinensis</i> (populacja lęgowa)	Populacja	Utrzymanie populacji gatunku na poziomie co najmniej 432 par.
		Siedlisko	Utrzymanie właściwego stanu (FV) kolonii lęgowej na wyspach na Jez. Somińskim.

Załącznik nr 2 do zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku
i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy
z dnia 27 czerwca 2022 r.
zmieniającego zarządzenie w sprawie
ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru
Natura 2000 Bory Tucholskie PLB220009

Działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania.

Przedmiot ochrony	Działania ochronne	Obszar wdrażania	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie ²⁾
A021 Bąk <i>Botaurus stellaris</i> (populacja lęgowa) ³	<i>Działania dotyczące ochrony czynnej gatunków zwierząt oraz ich siedlisk oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania</i>		
	Zapobiegnięcie utraty siedlisk lęgowych poprzez zachowanie szuwarów w rejonach występowania gatunku.	Województwo pomorskie: gmina Brusy: tereny podmokłe w północnej części m. Broda, J. Somińskie, Jezioro Wielkie Młosino, gmina Chojnice: południowa część Jeziora Śpiewnik, gmina Czersk: Jezioro Wieckie, gmina Dziemiany: Jezioro Osty (część zachodnia),	Właściciel lub użytkownik nieruchomości na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000, a w odniesieniu do gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa zarządca nieruchomości w związku z wykonaniem obowiązków z zakresu ochrony środowiska, na podstawie przepisów prawa albo, w przypadku braku tych przepisów, na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000,

²⁾ Działania wykonywane w ramach posiadanych kompetencji.

³⁾ Typ populacji określono na podstawie Standardowego Formularza Danych dla obszaru Bory Tucholskie PLB220009 (SDF) - data aktualizacji 2022-03.

		gmina Kaliska: Jezioro Trzechowskie (Czechowskie), tereny podmokłe na północny - wschód od m. Czarna Woda (łąki Podlesie i okolice Jeziora Błaszczyki), gmina Karsin: tereny podmokłe przy Wdzie koło miejscowości Bąk Wybudowanie, tereny podmokłe na północny-wschód od Karsina (miedzy miejscowościami Karsin i Cisewie), gmina Kościerzyna: Jezioro Chądzie, gmina Lipnica: tereny podmokłe Pceń k. Zapcenia, tereny podmokłe na północ od m. Smołdziny, gmina Lipusz: Jezioro Osty (część wschodnia), gmina Lubichowo: Jezioro Wielki Ocypel, tereny podmokłe na północ od miejscowości Ocypel, gmina Osiek: Jezioro Kałębie Jezioro Udzierz, Jezioro Słone (pn. część), Jezioro Czarne (pd. część), gmina Stara Kiszewa: Jezioro Chądzie, Jezioro Grzybno na zachód od m. Grzybno, Jezioro Krąg, gmina Studzienice: J. Somińskie,	gminy: Kościerzyna, Lipusz, Dziemiany, Karsin, Stara Kiszewa, Studzienice, Lipnica, Parchowo, Bytów, Czarna Woda, Kaliska, Zblewo, Lubichowo, Osieczna, Osiek, Skórcz (gmina miejska i wiejska), Smętowo Graniczne, Brusy, Konarzyny, Czersk, Chojnice, starostwa powiatowe w: Kościerzynie, Bytowie, Starogardzie Gdańskim, Chojnicach, RDOŚ w Gdańsku, właściwe terytorialnie jednostki organizacyjne Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie
--	--	--	--

		gmina Zblewo: Jezioro Niedackie, Jezioro Ostrowite oraz siedliska lęgowe gatunku wykazane w trakcie procedury oceny oddziaływania na środowisko lub w trakcie procedury w trybie art. 6.3 Dyrektywy Siedliskowej lub wykazane w trakcie prowadzonych badań	
	<i>Działania dotyczące monitoringu⁴⁾ stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych</i>		
	Monitoring stanu ochrony populacji lęgowej - liczenie odżywiających się samców co 3 lata, 3-4 krotnie w sezonie lęgowym (w okresie IV - V). Pierwsze liczenie należy wykonać w ciągu pierwszych 5 lat obowiązywania PZO.	5-6 powierzchni kontrolnych po 100-200 km ² każda, w rejonach występowania gatunku i na potencjalnych terenach lęgowych	RDOŚ w Gdańsku, RDOŚ w Bydgoszczy
	<i>Działania dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony</i>		
	Nie planuje się		
A022 Bączek <i>Ixobrychus minutus</i> (populacja lęgowa)	<i>Działania dotyczące ochrony czynnej gatunków zwierząt oraz ich siedlisk oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania</i>		
	Zapobiegnięcie utraty siedlisk lęgowych poprzez zachowanie szuwarów w rejonach występowania gatunku.	Województwo pomorskie: znane rejony występowania gatunku: tereny nad Wdą - na pn. od m. Osowo Leśne (gm. Lubichowo), Jezioro Kałębie (gm. Osiek)	1) Właściciel lub użytkownik nieruchomości na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000, a w odniesieniu do gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa zarządca nieruchomości w związku z

⁴⁾ Zgodnie z metodyką przyjętą do celów monitoringu, o którym mowa w art. 112 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, prowadzonego przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska.

		oraz siedliska lęgowe gatunku wykazane w trakcie procedury oceny oddziaływania na środowisko lub w trakcie procedury w trybie art. 6.3 Dyrektywy Siedliskowej lub wykazane w trakcie prowadzonych badań	wykonaniem obowiązków z zakresu ochrony środowiska, na podstawie przepisów prawa albo, w przypadku braku tych przepisów, na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000; 2) gminy Kościerzyna, Lipusz, Dziemiany, Karsin, Stara Kiszewa, Studzienice, Lipnica, Parchowo, Bytów, Czarna Woda, Kaliska, Zblewo, Lubichowo, Osieczna, Osiek, Skórcz (gmina miejska i wiejska), Smętowo Graniczne, Brusy, Konarzyny, Czersk, Chojnice; 3) starostwa powiatowe w Kościerzynie, Bytowie, Starogardzie Gdańskim, Chojnicach; 4) RDOŚ w Gdańsku; 5) właściwe terytorialnie jednostki organizacyjne Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie.
<i>Działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych</i>			
	Monitoring stanu ochrony populacji lęgowej - liczenie odżywiających się samców co 3 lata, 4 razy w sezonie lęgowym (2 kontrole - 15 maja–5 czerwca, 2 kontrole - 15 czerwca–31 lipca). Pierwsze liczenie należy wykonać w ciągu 3 lat po aktualizacji stanu wiedzy o stanowiskach lęgowych gatunku.	5-6 powierzchni kontrolnych po 100-200 km ² każda, w rejonach występowania gatunku i na potencjalnych terenach lęgowych	RDOŚ w Gdańsku, RDOŚ w Bydgoszczy

	<i>Działania dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony</i>		
	Nie planuje się.		
A030 Bocian czarny <i>Ciconia nigra</i> (populacja lęgowa)	<i>Działania dotyczące ochrony czynnej gatunków zwierząt oraz ich siedlisk oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania</i>		
	Działanie obligatoryjne: utrzymanie odpowiedniej struktury żerowisk poprzez: a) zachowanie siedlisk gatunku położonych na trwałych użytkach zielonych, b) ekstensywne użytkowanie kośne, kośno-pastwiskowe lub pastwiskowe trwałych użytków zielonych.	Łąki śródleśne na terenie obszaru Natura 2000 w granicach woj. pomorskiego, poza rezerwatami przyrody	Zarządca, właściciel lub użytkownik nieruchomości
	<i>Działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych</i>		
	Monitoring stanu ochrony populacji lęgowej – liczenie zajętych rewirów i kontrola stref ochronnych nie rzadziej niż co 4 lata, dwukrotnie w sezonie lęgowym (20.III-20.IV i 20.VI-20.VII). Pierwsze liczenie należy wykonać w ciągu pierwszych 5 lat obowiązywania PZO.	5-6 powierzchni kontrolnych po 100 km ² każda, w rejonach występowania gatunku i na potencjalnych terenach lęgowych	RDOŚ w Gdańsku, RDOŚ w Bydgoszczy
	<i>Działania dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony</i>		
	Nie planuje się.		
A031 Bocian biały <i>Ciconia ciconia</i>	<i>Działania dotyczące ochrony czynnej gatunków zwierząt oraz ich siedlisk oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania</i>		
	Działanie obligatoryjne: utrzymanie odpowiedniej struktury żerowisk poprzez:	Trwałe użytki zielone na terenie obszaru Natura 2000 w granicach	Zarządca, właściciel lub użytkownik nieruchomości

(populacja lęgowa)	a) zachowanie siedlisk gatunku położonych na trwałych użytkach zielonych, b) ekstensywne użytkowanie kośne, kośno-pastwiskowe lub pastwiskowe trwałych użytków zielonych.	woj. pomorskiego, poza rezerwatami przyrody	
	<i>Działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych</i>		
	Nie planuje się		
	<i>Działania dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony</i>		
	Wykonanie badań określających ilość kolizji ptaków z przewodami napowietrznych linii elektrycznych. Na podstawie wyników dokonanie analizy wpływu kolizji na populację i wskazanie działań ochronnych. Badania należy przeprowadzić jednorazowo w ciągu obowiązywania PZO.	Obszar Natura 2000 na terenie województwa pomorskiego	RDOŚ w Gdańsku
A038 Łabędź krzykliwy <i>Cygnus cygnus</i> (populacja lęgowa, przelotna, zimująca)	<i>Działania dotyczące ochrony czynnej gatunków zwierząt oraz ich siedlisk oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania</i>		
	Nie planuje się		
	<i>Działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych</i>		
	Nie planuje się		
	<i>Działania dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony</i>		

	Gromadzenie informacji w zakresie pojawiania się gatunku w obszarze Natura 2000 w okresie lęgowym.	Odpowiednie siedliska lęgowe na terenie całego obszaru Natura 2000 – bagniste płytkie jeziora i otaczające je torfowiska	RDOŚ w Gdańsku i RDOŚ w Bydgoszczy we współpracy z Parkami Krajobrazowymi: Wdzydzkim, Wdeckim, Tucholskim i Zaborskim
	Określenie stanu populacji przelotnej i zimującej (miejsc nocowania i żerowania, oszacowanie liczebności) oraz ewentualnych zagrożeń i działań ochronnych. Badania należy przeprowadzić jednorazowo w ciągu obowiązywania PZO.	Znane i potencjalne miejsca występowania gatunku w obszarze Natura 2000	RDOŚ w Bydgoszczy
A060 Podgorzałka <i>Aythya nyroca</i> (populacja lęgowa)	<i>Działania dotyczące ochrony czynnej gatunków zwierząt oraz ich siedlisk oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania</i>		
	Nie planuje się		
	<i>Działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych</i>		
	Nie planuje się		
	<i>Działania dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony</i>		
	Gromadzenie informacji w zakresie pojawiania się gatunku w obszarze Natura 2000 w okresie lęgowym.	Historyczne siedliska lęgowe - południowe obrzeża Borów Tucholskich	RDOŚ w Gdańsku i RDOŚ w Bydgoszczy we współpracy z Parkami Krajobrazowymi: Wdzydzkim, Wdeckim, Tucholskim i Zaborskim
A072 Trzmielojad <i>Pernis apivorus</i>	<i>Działania dotyczące ochrony czynnej gatunków zwierząt oraz ich siedlisk oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania</i>		
	Nie planuje się.		
	<i>Działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych</i>		

(populacja lęgowa)	Monitoring stanu ochrony populacji lęgowej - liczenie zajętych rewirów co 3 lata dwukrotnie w sezonie lęgowym (15.V-15.VI i 1-20.VIII). Pierwsze liczenie należy wykonać w ciągu pierwszych 5 lat obowiązywania PZO.	5-6 powierzchni kontrolnych po 100 km ² każda, w rejonach występowania gatunku i na potencjalnych terenach lęgowych	RDOŚ w Gdańsku, RDOŚ w Bydgoszczy
	<i>Działania dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony</i>		
	Nie planuje się		
A073 Kania czarna <i>Milvus migrans</i> (populacja lęgowa)	<i>Działania dotyczące ochrony czynnej gatunków zwierząt oraz ich siedlisk oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania</i>		
	Nie planuje się		
	<i>Działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych</i>		
	Monitoring stanu ochrony populacji lęgowej - liczenie zajętych rewirów i kontrola stref ochronnych nie rzadziej niż co 4 lata, dwukrotnie w sezonie lęgowym (IV i VI). Pierwsze liczenie należy wykonać w ciągu pierwszych 5 lat obowiązywania PZO.	5-6 powierzchni kontrolnych po 100 km ² każda, w rejonach występowania gatunku i na potencjalnych terenach lęgowych	RDOŚ w Gdańsku, RDOŚ w Bydgoszczy,
	<i>Działania dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony</i>		
	Nie planuje się		
A074 Kania ruda	<i>Działania dotyczące ochrony czynnej gatunków zwierząt oraz ich siedlisk oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania</i>		
	Nie planuje się		

<i>Milvus milvus</i> (populacja lęgowa)	<i>Działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych</i>		
	Monitoring stanu ochrony populacji lęgowej – liczenie zajętych rewirów i kontrola stref ochronnych nie rzadziej niż co 4 lata, dwukrotnie w sezonie lęgowym (IV i VI). Pierwsze liczenie należy wykonać w ciągu pierwszych 5 lat obowiązywania PZO.	5-6 powierzchni kontrolnych po 100 km ² każda, w rejonach występowania gatunku i na potencjalnych terenach lęgowych	RDOŚ w Gdańsku, RDOŚ w Bydgoszczy
	<i>Działania dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony</i>		
	Nie planuje się		
A075 Bielik <i>Haliaeetus albicilla</i> (populacja lęgowa)	<i>Działania dotyczące ochrony czynnej gatunków zwierząt oraz ich siedlisk oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania</i>		
	Nie planuje się		
	<i>Działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych</i>		
	Monitoring stanu ochrony populacji lęgowej - liczenie zajętych rewirów i kontrola stref ochronnych nie rzadziej niż co 4 lata, dwukrotnie w sezonie lęgowym (20.II-20.III i 10-30.VI). Pierwsze liczenie należy wykonać w ciągu pierwszych 5 lat obowiązywania PZO.	5-6 powierzchni kontrolnych po 100 km ² każda, w rejonach występowania gatunku i na potencjalnych terenach lęgowych	RDOŚ w Gdańsku, RDOŚ w Bydgoszczy
	<i>Działania dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony</i>		
	Nie planuje się		
A081	<i>Działania dotyczące ochrony czynnej gatunków zwierząt oraz ich siedlisk oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania</i>		

Błotniak stawowy <i>Circus aeruginosus</i> (populacja lęgowa)	Zapobiegnięcie utraty siedlisk lęgowych poprzez zachowanie szuwarów w rejonach występowania gatunku.	Województwo pomorskie: siedliska lęgowe gatunku wykazane w trakcie procedury oceny oddziaływania na środowisko lub w trakcie procedury w trybie art. 6.3 Dyrektywy Siedliskowej lub wykazane w trakcie prowadzonych badań	1) Właściciel lub użytkownik nieruchomości na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000, a w odniesieniu do gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa zarządca nieruchomości w związku z wykonaniem obowiązków z zakresu ochrony środowiska, na podstawie przepisów prawa albo, w przypadku braku tych przepisów, na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000; 2) gminy Kościerzyna, Lipusz, Dziemiany, Karsin, Stara Kiszewa, Studzienice, Lipnica, Parchowo, Bytów, Czarna Woda, Kaliska, Zblewo, Lubichowo, Osieczna, Osiek, Skórcz (gmina miejska i wiejska), Smętowo Graniczne, Brusy, Konarzyny, Czersk, Chojnice; 3) starostwa powiatowe w Kościerzynie, Bytowie, Starogardzie Gdańskim, Chojnicach; 4) RDOŚ w Gdańsku; 5) właściwe terytorialnie jednostki organizacyjne Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie.
<i>Działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych</i>			
Nie planuje się			

	<i>Działania dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony</i>		
	Nie planuje się		
A094 Rybołów <i>Pandion haliaetus</i> (populacja lęgowa)	<i>Działania dotyczące ochrony czynnej gatunków zwierząt oraz ich siedlisk oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania</i>		
	Nie planuje się		
	<i>Działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych</i>		
	Nie planuje się		
	<i>Działania dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony</i>		
	Gromadzenie informacji w zakresie pojawiania się gatunku w obszarze Natura 2000 w okresie lęgowym	Coroczna kontrola historycznych siedlisk lęgowych – w tym: jez. Radodzierz, stawy w Zielonce, teren Nadleśnictwa Osie	RDOŚ w Gdańsku i RDOŚ w Bydgoszczy we współpracy z Parkami Krajobrazowymi: Wdzydzkim, Wdeckim, Tucholskim i Zaborskim
A122 Derkacz <i>Crex crex</i> (populacja lęgowa)	<i>Działania dotyczące ochrony czynnej gatunków zwierząt oraz ich siedlisk oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania</i>		
	Utrzymanie odpowiedniej struktury siedlisk lęgowych poprzez: 1) działania obligatoryjne: zachowanie siedlisk gatunku, położonych na trwałych użytkach zielonych oraz ekstensywne użytkowanie kośne, kośno - pastwiskowe lub pastwiskowe trwałych użytków zielonych, 2) działania fakultatywne:	Ad 1) Trwałe użytki zielone w obszarze Natura 2000 poza rezerwatami przyrody, Ad 2) trwałe użytki zielone w obszarze Natura 2000 w miejscach stwierdzenia gatunku, poza rezerwatami przyrody	ad 1) zarządca, właściciel lub użytkownik nieruchomości, ad 2) właściciel lub użytkownik nieruchomości na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000 albo na podstawie zobowiązania podjętego w związku z korzystaniem z programów wsparcia z tytułu dochodowości, a w odniesieniu do gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa zarządca

	a) wstrzymanie się od nawożenia, wapnowania, mechanicznego niszczenia struktury gleby, w tym bronowania i przeorywania w ciągu całego roku oraz od zabiegów agrotechnicznych i pielęgnacyjnych w terminie od dnia 1 kwietnia do terminu pierwszego pokosu, b) koszenie jeden raz w ciągu roku w terminie od 1 sierpnia do 31 października, koszenie od środka do zewnątrz łąnu lub stosowanie „wypłaszacza”, c) pozostawienie nieskosizonego fragmentu działki rolnej o powierzchni wynoszącej 15-20% powierzchni tej działki; w dwóch kolejnych latach należy pozostawić inne fragmenty nieskosizone (dla działek nieprzekraczających powierzchni 1 ha dopuszczalne jest zrezygnowanie z pozostawiania powierzchni nieskoszonych i koszenie co rok całej działki lub pozostawienie nieskosizonego fragmentu działki rolnej o powierzchni wynoszącej 15-20% powierzchni tej działki), d) zebranie i usunięcie skoszonej biomasy w terminie do 2 tygodni po pokosie biomasa powinna zostać usunięta z działki lub ułożona w przyzmy, w tym przyzmy balotowe, stogi lub brogi; w przypadku ułożenia biomasy w przyzmy, w tym przyzmy balotowe, stogi lub brogi powinna ona zostać usunięta z działki rolnej nie później niż do dnia 1 marca kolejnego roku, e) dopuszczalny jest wypas po pokosie do dnia 31 października przy obsadzie zwierząt do 1 DJP/ha.		nieruchomości w związku z wykonaniem obowiązków z zakresu ochrony środowiska, na podstawie przepisów prawa albo, w przypadku braku tych przepisów, na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000
--	--	--	---

	W przypadku konfliktu z zapisami planu zadań ochronnych dla obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty lub specjalnego obszaru ochrony siedlisk pierwszeństwo realizacji mają działania dla ochrony siedlisk przyrodniczych.		
	<i>Działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych</i>		
	Monitoring stanu ochrony populacji lęgowej - liczenie odżywiających się samców co 3 lata, dwukrotnie w sezonie lęgowym (20.V-10.VI i 20.VI-30.VI). Pierwsze liczenie należy wykonać w ciągu pierwszych 5 lat obowiązywania PZO.	20-40 powierzchni próbnych po 4 km ² każda, losowo wytypowanych w rejonach występowania właściwych dla gatunku siedlisk	RDOŚ w Gdańsku, RDOŚ w Bydgoszczy
	<i>Działania dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony</i>		
	Nie planuje się		
A127 Żuraw <i>Grus grus</i> (populacja lęgowa)	<i>Działania dotyczące ochrony czynnej gatunków zwierząt oraz ich siedlisk oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania</i>		
	Zapobiegnięcie utraty siedlisk lęgowych poprzez zachowanie szuwarów w rejonach występowania gatunku.	Województwo pomorskie: siedliska lęgowe gatunku wykazane w trakcie procedury oceny oddziaływania na środowisko lub w trakcie procedury w trybie art. 6.3 Dyrektywy Siedliskowej lub wykazane w trakcie prowadzonych badań	1) Właściciel lub użytkownik nieruchomości na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000, a w odniesieniu do gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa zarządca nieruchomości w związku z wykonaniem obowiązków z zakresu ochrony środowiska, na podstawie przepisów prawa albo, w przypadku braku tych przepisów, na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór

			nad obszarem Natura 2000; 2) gminy Kościerzyna, Lipusz, Dziemiany, Karsin, Stara Kiszewa, Studzienice, Lipnica, Parchowo, Bytów, Czarna Woda, Kaliska, Zblewo, Lubichowo, Osieczna, Osiek, Skórcz (gmina miejska i wiejska), Smętowo Graniczne, Brusy, Konarzyny, Czersk, Chojnice; 3) starostwa powiatowe w Kościerzynie, Bytowie, Starogardzie Gdańskim, Chojnicach; 4) RDOŚ w Gdańsku; 5) właściwe terytorialnie jednostki organizacyjne Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie.
	<i>Działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych</i>		
	Nie planuje się.		
	<i>Działania dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony</i>		
	Nie planuje się.		
A193 Rybitwa rzeczna <i>Sterna hirundo</i>	<i>Działania dotyczące ochrony czynnej gatunków zwierząt oraz ich siedlisk oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania</i>		
	Nie planuje się		
	<i>Działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych</i>		

(populacja lęgowa)	Monitoring stanu ochrony populacji lęgowej – kontrole miejsc stwierdzeń gniazdowania z określeniem liczby par lęgowych, co 3 lata, dwukrotnie w sezonie lęgowym (10-30.V i 10-20.VI). Pierwsze liczenie należy wykonać w ciągu pierwszych 5 lat obowiązywania PZO.	Miejsca stwierdzeń gniazdowania: w województwie pomorskim: jez. Udzierz, Okunie k. Kłęczna i tereny podmokłe Pceń k. Zapcenia, w województwie kujawsko-pomorskim: jez. Wierzchy i Żurskie k. Tlenia, Ostrowite k. Błędzima, Trzcianno k. Śliwic, Radonek k. Legbąda,	RDOŚ w Gdańsku, RDOŚ w Bydgoszczy
	Działania dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony		
	Nie planuje się.		
A196 Rybitwa białowąsa <i>Chlidonias hybrida</i> (populacja lęgowa)	Działania dotyczące ochrony czynnej gatunków zwierząt oraz ich siedlisk oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania		
	Nie planuje się.		
	Działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych		
	Monitoring stanu ochrony populacji lęgowej – liczenie zajętych gniazd w kolonii lęgowej na jez. Udzierz, corocznie, dwukrotnie w sezonie lęgowym (20.V-10.VI i 1-10.VII). Pierwsze liczenie należy wykonać w ciągu pierwszych 5 lat obowiązywania PZO.	Kolonia lęgowa na jez. Udzierz	RDOŚ w Gdańsku
	Działania dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony		
	Nie planuje się		

A197 Rybitwa czarna <i>Chlidonias niger</i> (populacja lęgowa)	<i>Działania dotyczące ochrony czynnej gatunków zwierząt oraz ich siedlisk oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania</i>		
	Nie planuje się		
	<i>Działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych</i>		
	Monitoring stanu ochrony populacji lęgowej - liczenie zajętych gniazd w koloniach lęgowych co 3 lata dwukrotnie w sezonie lęgowym (20.V-10.VI i 1-10.VII). Pierwsze liczenie należy wykonać w ciągu pierwszych 5 lat obowiązywania PZO.	Kolonie lęgowe: w województwie pomorskim: jez. Udzierz, w województwie kujawsko-pomorskim: jez. Mukrz, Czerwno, Dąbrowa, Miedzno	RDOŚ w Gdańsku, RDOŚ w Bydgoszczy
	<i>Działania dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony</i>		
	Nie planuje się		
A215 Puchacz <i>Bubo bubo</i> (populacja osiadła)	<i>Działania dotyczące ochrony czynnej gatunków zwierząt oraz ich siedlisk oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania</i>		
	Ochrona stanowisk lęgowych poprzez: 1) utrzymanie odpowiedniej struktury siedlisk lęgowych poprzez pozostawianie wykrotów i przewróconych drzew w miejscach gniazdowania lub regularnego przebywania puchacza (miejsca te zostaną określone na podstawie prowadzonych przez RDOŚ badań lub zgłoszeń innych podmiotów zweryfikowanych przez RDOŚ); 2) planowanie obiektów infrastruktury turystycznej na szlakach turystycznych (np. wiaty, miejsca	Ad 1) Miejsca gniazdowania lub regularnego przebywania gatunku (co najmniej jedno wydzielone leśne, w którym obserwowano gniazdowanie lub regularne przebywanie puchacza), ad 2) w odległości nie mniejszej niż 500 m od granicy stref ochronnych puchacza	RDOŚ w Gdańsku, Nadleśnictwa: Lipusz, Kościerzyna, Kaliska, Lubichowo, Bytów, Osusznica, Człuchów, Przymuszewo, Czersk, Rytel (na terenie woj. pomorskiego), Woźniowa (na terenie woj. pomorskiego)

	odpoczynku, parkingi), w odległości nie mniejszej niż 500 m od granicy stref ochronnych puchacza.		
	<i>Działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych</i>		
	Monitoring stanu ochrony populacji lęgowej – coroczne liczenie zajętych terytoriów i kontrola stref ochronnych dwukrotnie w sezonie lęgowym (20.II-31.III i VI). Pierwsze liczenie należy wykonać w ciągu pierwszych 5 lat obowiązywania PZO.	Wszystkie stanowiska lęgowe	RDOŚ w Gdańsku
	<i>Działania dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony</i>		
	Nie planuje się		
A223 Włochatka <i>Aegolius funereus</i> (populacja osiadła)	<i>Działania dotyczące ochrony czynnej gatunków zwierząt oraz ich siedlisk oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania</i>		
	Utrzymanie odpowiedniej struktury siedlisk lęgowych poprzez: a) pozostawienie w ramach każdej rębni, na powierzchni manipulacyjnej 4-5% powierzchni starodrzewu (drzewostanu macierzystego) wraz ze wszystkimi składnikami strukturalnymi (nienaruszone wszystkie warstwy) - nie mniejszej niż 6 arów. Powinny być one zaznaczone w terenie na etapie cięć przygotowawczych i pozostawione do naturalnego rozpadu i tworzyć jeden zwarty płat drzewostanu. Działanie to nie dotyczy drzewostanów będących w blokach upraw pochodnych. W ramach kompensacji dla uzyskania 4-5% pozostawionych starodrzewów w każdym	Cały obszar Natura 2000	Właściciel lub posiadacz obszaru na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000, a w odniesieniu do gruntów Skarbu Państwa lub stanowiących własność jednostek samorządu terytorialnego zarządca nieruchomości w związku z wykonywaniem obowiązków z zakresu ochrony środowiska na podstawie przepisów prawa albo, w przypadku braku tych przepisów na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000

	leśnictwie mającym uprawy pochodne, w najszybszym możliwym czasie, pozostawić należy większą powierzchnię starodrzewu na takiej powierzchni zrębów, jakie zostały wycięte w bloku upraw pochodnych. W przypadku działek zrębowych zlokalizowanych w oddziałach bezpośrednio przylegających do cieków i zbiorników wodnych do powierzchni 4-5% drzewostanów pozostających do naturalnego rozkładu zalicza się powierzchnię stref pozostawioną przy ciekach i zbiornikach wodnych. W tych oddziałach nie ma potrzeby pozostawienia kęp starodrzewu, b) pozostawienie w drzewostanach wszystkich drzew dziuplastych, o ile nie zagraża to bezpieczeństwu ludzi, mienia w istniejących obiektach budowlanych, na obszarach w użytkowaniu rębny takie wyznaczenie pozostawianych kęp starodrzewu, aby obejmowały maksymalną liczbę drzew dziuplastych, c) dążenie do pozostawiania w drzewostanach na całym obszarze Natura 2000 docelowo co najmniej 10 m³/ha martwego drewna na wszystkich siedliskach bagiennych (Bb, BMb, LMb), we wszystkich pozostawionych w drzewostanach kępach starodrzewu oraz w strefach 50 m wokół brzegów wszystkich jezior o powierzchni powyżej 0,5 ha i wzdłuż rzek w pasie o szerokości odpowiadającej jednej wysokości drzewostanu.		
	<i>Działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych</i>		

	Monitoring stanu ochrony populacji lęgowej – liczenie zajętych terytoriów i kontrola stref ochronnych nie rzadziej niż co 4 lata, dwukrotnie w sezonie lęgowym (25.III-10.IV i 15-30.IV). Pierwsze liczenie należy wykonać w ciągu 4 lat po aktualizacji stanu wiedzy o stanowiskach lęgowych gatunku.	Stanowiska z wyznaczonymi strefami ochronnymi oraz 20 powierzchni badawczych po 30-50 km ² każda, powierzchnie powinny objąć około 30% dogodnych biotopów lęgowych	RDOŚ w Gdańsku, RDOŚ w Bydgoszczy
	<i>Działania dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony</i>		
	Nie planuje się		
A224 Lelek <i>Caprimulgus europaeus</i> (populacja lęgowa)	<i>Działania dotyczące ochrony czynnej gatunków zwierząt oraz ich siedlisk oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania</i>		
	Nie planuje się		
	<i>Działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych</i>		
	Nie planuje się		
	<i>Działania dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony</i>		
	Nie planuje się		
A229 Zimorodek <i>Alcedo atthis</i> (populacja lęgowa)	<i>Działania dotyczące ochrony czynnej gatunków zwierząt oraz ich siedlisk oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania</i>		
	1. Ochrona siedlisk lęgowych poprzez utrzymanie naturalnego charakteru brzegów cieków i jezior, stanowiących istniejące i potencjalne miejsca lęgowe (wyrwy, podcięcia erozyjne, obrywy) - za wyjątkiem miejsc modernizacji istniejących	Rzeki i jeziora w obrębie obszaru Natura 2000, na terenie województwa pomorskiego	Właściwe terytorialnie jednostki organizacyjne Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, zarządca, właściciel lub użytkownik nieruchomości

	lub budowy nowych punktów czerpania wody związanych z ochroną przeciwpożarową oraz wykonywania działań związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa publicznego, ochroną mienia lub wyjątkowych walorów przyrodniczych, 2. Ochrona siedlisk żerowiskowych poprzez pozostawienie w nurcie cieków naturalnych przewróconych w sposób naturalny drzew (z wyłączeniem sytuacji, gdy przewrócone drzewa stanowią zagrożenie dla bezpieczeństwa publicznego, mienia lub wyjątkowych walorów przyrodniczych).		
	<i>Działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych</i>		
	Monitoring stanu ochrony populacji - liczenie zajętych terytoriów (nor) – jedna kontrola w maju; z brzegu odcinków rzek i cieków o wyniesionych brzegach porośniętych roślinnością, o szerokości nieprzekraczającej 15 m; wyniesione brzegi większych rzek i jezior kontrolować ze sprzętu pływającego. Monitoring prowadzić co 3 lata, pierwsze liczenie należy wykonać w ciągu pierwszych 5 lat obowiązywania PZO.	5-6 powierzchni kontrolnych po 100 km² każda, losowo wytypowanych w rejonach występowania gatunku i na potencjalnych terenach lęgowych, minimalna długość badanej linii brzegowej powinna wynosić 10 km	RDOŚ w Gdańsku, RDOŚ w Bydgoszczy
	<i>Działania dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony</i>		
	Nie planuje się		
A236	<i>Działania dotyczące ochrony czynnej gatunków zwierząt oraz ich siedlisk oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania</i>		

Dzięcioł czarny <i>Dryocopus martius</i> (populacja osiadła)	Utrzymanie odpowiedniej struktury siedlisk lęgowych poprzez: a) pozostawienie w ramach każdej rębni, na powierzchni manipulacyjnej 4-5% powierzchni starodrzewu (drzewostanu macierzystego) wraz ze wszystkimi składnikami strukturalnymi (nienaruszone wszystkie warstwy) - nie mniejszej niż 6 arów. Powinny być one zaznaczone w terenie na etapie cięć przygotowawczych i pozostawione do naturalnego rozpadu i tworzyć jeden zwarty płat drzewostanu. Działanie to nie dotyczy drzewostanów będących w blokach upraw pochodnych. W ramach kompensacji dla uzyskania 4-5% pozostawionych starodrzewów w każdym leśnictwie mającym uprawy pochodne, pozostawić należy większą powierzchnię starodrzewu na pozostałych zrębach. W przypadku działek zrębowych zlokalizowanych w oddziałach bezpośrednio przylegających do cieków i zbiorników wodnych, do powierzchni 4-5% drzewostanów pozostających do naturalnego rozkładu zalicza się powierzchnię stref pozostawioną przy ciekach i zbiornikach wodnych. W tych oddziałach nie ma potrzeby pozostawienia kęp starodrzewu, b) pozostawienie w drzewostanach wszystkich drzew dziuplastych, o ile nie zagraża to bezpieczeństwu ludzi, mienia w istniejących obiektach budowlanych, na obszarach w użytkowaniu rębnym takie wyznaczenie	Cały obszar Natura 2000	Właściciel lub posiadacz obszaru na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000, a w odniesieniu do gruntów Skarbu Państwa lub stanowiących własność jednostek samorządu terytorialnego zarządca nieruchomości w związku z wykonywaniem obowiązków z zakresu ochrony środowiska na podstawie przepisów prawa albo w przypadku braku tych przepisów na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000
---	---	--------------------------------	--

	pozostawianych kęp starodrzewu, aby obejmowały maksymalną liczbę drzew dziuplastych, c) dążenie do pozostawiania w drzewostanach na całym obszarze Natura 2000 docelowo co najmniej 10 m ³ /ha martwego drewna na wszystkich siedliskach bagiennych (Bb, BMb, LMb), we wszystkich pozostawionych w drzewostanach kępach starodrzewu oraz w strefach 50 m wokół brzegów wszystkich jezior o powierzchni powyżej 0,5 ha i wzdłuż rzek w pasie o szerokości odpowiadającej jednej wysokości drzewostanu.		
	<i>Działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych</i>		
	Monitoring stanu ochrony populacji lęgowej – liczba stwierdzonych osobników, nie rzadziej niż co 4 lata, dwukrotnie w sezonie lęgowym (20.III-10.IV i 10-30.IV). Pierwsze liczenie należy wykonać w ciągu pierwszych 5 lat obowiązywania PZO.	40 powierzchni kontrolnych po 4 km ² każda, losowo wytypowanych, w rejonach występowania właściwych dla gatunku siedlisk	RDOŚ w Gdańsku, RDOŚ w Bydgoszczy
	<i>Działania dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony</i>		
	Nie planuje się		
A246 Lerka <i>Lullula arborea</i> (populacja lęgowa)	<i>Działania dotyczące ochrony czynnej gatunków zwierząt oraz ich siedlisk oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania</i>		
	Nie planuje się		
	<i>Działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych</i>		
	Nie planuje się		

	<i>Działania dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony</i>		
	Nie planuje się		
A004 Perkozek <i>Tachybaptus ruficollis</i> (populacja lęgowa)	<i>Działania dotyczące ochrony czynnej gatunków zwierząt oraz ich siedlisk oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania</i>		
	Zapobiegnięcie utraty siedlisk lęgowych poprzez zachowanie szuwarów w rejonach występowania gatunku.	Województwo pomorskie: siedliska lęgowe gatunku wykazane w trakcie procedury oceny oddziaływania na środowisko lub w trakcie procedury w trybie art. 6.3 Dyrektywy Siedliskowej lub wykazane w trakcie prowadzonych badań	1) Właściciel lub użytkownik nieruchomości na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000, a w odniesieniu do gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa zarządca nieruchomości w związku z wykonaniem obowiązków z zakresu ochrony środowiska, na podstawie przepisów prawa albo, w przypadku braku tych przepisów, na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000; 2) gminy Kościerzyna, Lipusz, Dziemiany, Karsin, Stara Kiszewa, Studzienice, Lipnica, Parchowo, Bytów, Czarna Woda, Kaliska, Zblewo, Lubichowo, Osieczna, Osiek, Skórcz (gmina miejska i wiejska), Smętowo Graniczne, Brusy, Konarzyny, Czersk, Chojnice; 3) starostwa powiatowe w Kościerzynie, Bytowie, Starogardzie Gdańskim, Chojnicach; 4) RDOŚ w Gdańsku.
	<i>Działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych</i>		

	Nie planuje się
	<i>Działania dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony</i>
	Nie planuje się
A005 Perkoz dwuczuby <i>Podiceps cristatus</i> (populacja lęgowa)	<i>Działania dotyczące ochrony ich siedlisk oraz związane czynnej gatunków zwierząt oraz z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania</i>
	Nie planuje się
	<i>Działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych</i>
	Nie planuje się
	<i>Działania dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony</i>
	Nie planuje się
A028 Czapla siwa <i>Ardea cinerea</i> (populacja lęgowa)	<i>Działania dotyczące ochrony czynnej gatunków zwierząt oraz ich siedlisk oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania</i>
	Nie planuje się
	<i>Działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych</i>
	Nie planuje się
	<i>Działania dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony</i>
	Nie planuje się
A036	<i>Działania dotyczące ochrony czynnej gatunków zwierząt oraz ich siedlisk oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania</i>

Łabędź niemy <i>Cygnus olor</i> (populacja lęgowa, zimująca)	Nie planuje się		
	<i>Działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych</i>		
	Nie planuje się		
	<i>Działania dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony</i>		
	Określenie stanu populacji zimującej (miejsc nocowania i żerowania, oszacowanie liczebności) oraz ewentualnych zagrożeń i działań ochronnych. Badania należy przeprowadzić jednorazowo w okresie obowiązywania PZO.	Siedliska właściwe dla gatunku w obszarze Natura 2000	RDOŚ w Bydgoszczy
A043 Gęgawa <i>Anser anser</i> (populacja lęgowa)	<i>Działania dotyczące ochrony czynnej gatunków zwierząt oraz ich siedlisk oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania</i>		
	Nie planuje się		
	<i>Działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych</i>		
	Monitoring stanu ochrony populacji lęgowej - liczenie par lęgowych nie rzadziej niż co 4 lata 2-3-krotnie w sezonie lęgowym (IV, VI). Pierwsze liczenie należy wykonać w ciągu 4 lat po aktualizacji stanu wiedzy o stanowiskach lęgowych gatunku.	Stanowiska gatunku nad Jez. Somińskim i na południowym brzegu jez. Kałębie oraz stanowiska określone na podstawie badań prowadzonych w ramach uzupełnienia stanu wiedzy	RDOŚ w Gdańsku, RDOŚ w Bydgoszczy
	<i>Działania dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony</i>		

	Uzupełnienie stanu wiedzy w zakresie wpływu polowań na stan ochrony gatunku w obszarze Natura 2000 - jednorazowo w ciągu obowiązywania PZO.	Obszar Natura 2000 na terenie województwa pomorskiego	RDOŚ w Gdańsku
A051 Krakwa <i>Anas strepera</i> (populacja lęgowa)	<i>Działania dotyczące ochrony czynnej gatunków zwierząt oraz ich siedlisk oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania</i>		
	Nie planuje się		
	<i>Działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych</i>		
	Nie planuje się		
	<i>Działania dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony</i>		
	Nie planuje się		
A052 Cyraneczka <i>Anas crecca</i> (populacja lęgowa)	<i>Działania dotyczące ochrony czynnej gatunków zwierząt oraz ich siedlisk oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania</i>		
	Nie planuje się		
	<i>Działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych</i>		
	Nie planuje się		
	<i>Działania dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony</i>		
	Uzupełnienie stanu wiedzy w zakresie wpływu polowań na stan ochrony gatunku w obszarze Natura 2000 - jednorazowo w ciągu obowiązywania PZO.	Obszar Natura 2000 na terenie województwa pomorskiego	RDOŚ w Gdańsku
A055	<i>Działania dotyczące ochrony czynnej gatunków zwierząt oraz ich siedlisk oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania</i>		

Cyranka <i>Anas querquedula</i> (populacja lęgowa)	Nie planuje się		
	<i>Działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych</i>		
	Nie planuje się		
	<i>Działania dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony</i>		
	Nie planuje się		
A067 Gągoł <i>Bucephala clangula</i> (populacja lęgowa)	<i>Działania dotyczące ochrony czynnej gatunków zwierząt oraz ich siedlisk oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania</i>		
	Ochrona siedlisk lęgowych poprzez: a) zapobiegnięcie utraty miejsc bezpiecznych do wodzenia piskląt poprzez zachowanie roślinności szuwarowej w korytach cieków naturalnych i przy brzegach jezior i wysp w rejonach występowania gatunku (nie dotyczy prac służących ochronie przeciwpowodziowej oraz wykonywanych poza okresem od 1 kwietnia do 14 sierpnia, prac służących poprawie warunków korzystania z wód lub utrzymywaniu wód, przy uwzględnieniu wymogów osiągnięcia/utrzymania właściwego stanu ekologicznego wód), b) pozostawianie bez zabiegów gospodarczych pasów o szerokości 50 m wokół jezior o powierzchni większej niż 0,5 ha, oraz pasów o szerokości odpowiadającej jednej wysokości drzewostanu wzdłuż odcinków rzek, na których występuje ten gatunek lub gospodarowanie na ww. pasach rębniami złożonymi (z wyjątkiem IVd z cięciami	<u>ad a)</u> Gmina Brusy: J. Skoszewskie, J. Somińskie, J. Leśno Górne, Leśno Dolne, J. Wielkie Młosino, J. Kły, J. Skąpe, J. Trzemeszno, J. Moczydło, Gmina Chojnice: J. Śpiewnik, J. Wysockie, J. Niedźwiedzie, J. Wegner, Gmina Czarna Woda: Wda, wydzielania 15-04-1-10-432-a-00, 15-04-1-10-432-f-00 (N-ctwo Kaliska, obręb Bartel Wielki), J. Lubickie, J. Szarmach, Gmina Czersk: Brda, J. Mętne, zbiornik wodny na dz. 411 (obwód Rytel), Czerska Struga, Kanał Brdy, J. Świdno, Wda, J. Skrzyńki Małe, J. Wieckie, Kanał Wdy (Struga Zimne Zdroje),	<u>ad a)</u> właściwe terytorialnie jednostki organizacyjne Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, <u>ad b, c, d)</u> właściciel lub posiadacz obszaru na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000, a w odniesieniu do gruntów Skarbu Państwa lub stanowiących własność jednostek samorządu terytorialnego zarządcą nieruchomości w związku z wykonywaniem obowiązków z zakresu ochrony środowiska na podstawie przepisów prawa albo, w przypadku braku tych przepisów, na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000

	zupełnymi), w okresie od 1 sierpnia – 28 lutego. Dopuszcza się w okresie od 1 sierpnia – 28 lutego wykonywanie zabiegów pielęgnacyjnych niezbędnych do wyprowadzenia dojrzałego drzewostanu w drzewostanach IV klasy wieku i starszych, a w drzewostanach pozostałych klas w ciągu całego roku, c) pozostawienie w ww. pasach wszystkich drzew dziuplastych o ile nie zagraża to bezpieczeństwu ludzi, mienia w istniejących obiektach budowlanych, d) na obszarach w użytkowaniu rębny takie wyznaczanie pozostawianych kęp starodrzewu, aby obejmowały maksymalną liczbę drzew dziuplastych.	Gmina Dziemiany: J. Dywańskie, J. Krampe, J. Wielkie Sarnowicze, dz. 762 (obręb Trzebuń), J. Schodno, J. Słupinko, J. Wdzydze, J. Brzezionka, J. Brzeźno, J. Wielkie Młosino, Gmina Kaliska: Studzienicka Struga, J. Małe Nierybno, J. Iwiczek, J. Trzechowskie, J. Gogolinek, J. Głębocek, J. Kraśnik Duży, ciek i zbiorniki na terenie Łąk Podlesie Gmina Karsin: J. Wdzydze, J. Czyste, J. Syconki Wielkie, Wda, Gmina Konarzyny: J. Mały Boryń, J. Duży Boryń, Gmina Kościerzyna: Wda, J. Gołuń, J. Debrzyno, J. Kotel, J. Chądzie, Wierzyca, Gmina Lipnica: Pceń k. Zapcenia, J. Sierzywk, J. Kielskie, Gmina Lipusz: J. Wieckie, J. Ostronko, J. Trawickie, J. Lubiszewskie, J. Karpno, J. Kulkówko, J. Chude, J. Czyste, Gmina Lubichowo: Wda, J. Świete, J. Ocypel, J. Piaseczne, J. Czernel, J. Bagienka, J. Kochanka, Gmina Osieczna: Wda, J. Klanińskie, J. Płocicz, J. Okunówek	
--	---	--	--

		Gmina Osiek: Wda, J. Słone, J. Trzebiechowo, J. Kałębie, J. Głuche, J. Tuszynek, J. Czarne, J. Przerybionek, J. Korzonek, J. Muł, J. Wierzbiny, dz. 2 (obręb Karszanek), J. Bobrówek Gmina Skórcz: wydzielenie 15-11-2-11-191-f-00 (Nadleśnictwo Lubichowo, obręb Lubichowo) Gmina Stara Kiszewa: J. Przywłoczno, J. Czerwonko, J. Krąg, J. Białe Błoto, Gmina Studzienice: J. Małe, J. Okunie (Okólno), J. Kłaczno, J. Studzieniczno, J. Krążno, J. Dywańskie, J. Skoszewskie, J. Lipusz, wydzielenie 11-03-2-11-188-d-00 (Nadleśnictwo Bytów, obręb Bytów), J. Somińskie, Gmina Zblewo: Wda <u>ad b, c, d)</u> lokalizacje wymienione powyżej oraz: następujące lokalizacje na terenie woj. kujawsko-pomorskiego: Gmina Tuchola: Dopływ z J. Śpierzewnik, J. Sztuczne, J. Zdręczno, Wielki Kanał Brdy, J. Dubielnik, J. Krasne, J. Białe, Brda, Gmina Cekcyn: J. Okierskie, Ruda, J. Mętne, J. Cekcyńskie Wielkie, J.	
--	--	---	--

		Gwiazda, J. Bieszewskie, J. Czerwno, J. Suchom, J. Trzebczańskie, Gmina Lubiewo: J. Bysławskie, Bysławska Struga Gmina Śliwice: J. Mała Lontka, J. Duża Lontka, J. Długie, Jez. Ślepe, J. Brzeźno, J. Okonińskie Gmina Osie: Wda, Zbiornik Żur, Dopływ spod Zdrojów, Sobina, wydzielanie 12-28-2-11-16-a-00 (Nadleśnictwo Trzebczyny, obręb Szarłata, J. Mukrza, J. Wierzchy, wydzielanie 12-11-1-04-227-c-00 (Nadleśnictwo Osie, Obręb Osie) Gmina Warlubie: J. Trzebucze Duże, J. Trzebucze Małe, J. Rumacz, Jez. Rybno Duże, Jez. Rybno Małe, Jez. Sinowa, Jez. Stelchno, Gmina Drzycim: Zbiornik Gródek, Gmina Lniano: J. Ostrowite, j. Dąbrowa, j. Błędzkie, dz. nr 49 (obwód Mszano), Gmina Gostycyn: J. Szpitalne	
	<i>Działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych</i>		
	Monitoring stanu ochrony populacji łęgowej – co 3 lata dwukrotnie w sezonie łęgowym (II-III dekada kwietnia i II dekada maja – II dekada czerwca).	Losowo wytypowane powierzchnie i/lub transekty obejmujące: - minimum 20% długości dolin rzek	RDOŚ w Gdańsku, RDOŚ w Bydgoszczy

	Pierwsze liczenie należy wykonać w ciągu pierwszych 5 lat obowiązywania PZO.	i większych potoków; - minimum 20% liczby niewielkich zbiorników wodnych o powierzchni do 1 ha (stanowiących potencjalne lęgowiska gatunku); - minimum 30% powierzchni jezior stanowiących potencjalne lęgowiska gatunku (z pominięciem płytkich i zeutrofizowanych zbiorników); jeziora te powinny być kontrolowane w całości.	
	Działania dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony		
	Nie planuje się		
A069 Szlachar Mergus serrator (populacja lęgowa)	Działania dotyczące ochrony czynnej gatunków zwierząt oraz ich siedlisk oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania		
	Nie planuje się		
	Działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych		
	Nie planuje się		
	Działania dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony		
	Gromadzenie informacji w zakresie pojawiania się gatunku w obszarze Natura 2000 w okresie lęgowym.	Historyczne siedliska lęgowe – Jeziora Wdzydzkie, Jezioro Słupino	RDOŚ w Gdańsku, Wdzydzki Park Krajobrazowy
A070	Działania dotyczące ochrony czynnej gatunków zwierząt oraz ich siedlisk oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania		

Nurogęś <i>Mergus merganser</i> (populacja lęgowa)	Ochrona siedlisk lęgowych poprzez: a) zapobiegnięcie utraty miejsc bezpiecznych do wodzenia piskląt poprzez zachowanie roślinności szuwarowej w korytach cieków naturalnych i przy brzegach jezior i wysp w rejonach występowania gatunku (nie dotyczy prac służących ochronie przeciwpowodziowej oraz wykonywanych poza okresem od 1 kwietnia do 14 sierpnia, prac służących poprawie warunków korzystania z wód lub utrzymywaniu wód, przy uwzględnieniu wymogów osiągnięcia/utrzymania właściwego stanu ekologicznego wód), b) pozostawianie bez zabiegów gospodarczych pasów o szerokości 50 m wokół jezior o powierzchni większej niż 0,5 ha oraz pasów o szerokości odpowiadającej jednej wysokości drzewostanu wzdłuż odcinków rzek, na których występuje ten gatunek lub gospodarowanie na ww. pasach rębniami złożonymi (z wyjątkiem IVd z cięciami zupełnymi), w okresie od 1 sierpnia – 28 lutego. Dopuszcza się w okresie od 1 sierpnia – 28 lutego wykonywanie zabiegów pielęgnacyjnych niezbędnych do wyprowadzenia dojrzałego drzewostanu w drzewostanach IV klasy wieku i starszych, a w drzewostanach pozostałych klas w ciągu całego roku, c) pozostawienie w ww. pasach wszystkich drzew dziuplastych o ile nie zagraża to bezpieczeństwu ludzi, mienia w istniejących obiektach budowlanych,	<u>ad a)</u> Gmina Brusy: J. Skoszewskie, J. Somińskie, J. Leśno Górne, J. Leśno Dolne, J. Wielkie Młosino, J. Brzeźno, J. Blewicz, J. Skąpe, Gmina Czarna Woda: Wda Gmina Czersk: Brda, J. Mętno, J. Ostrowite, Wda Gmina Dziemiany: J. Dywańskie, J. Schodno, J. Szupinko, J. Radolne, J. Wdzydze, Gmina Kaliska: Wda, Gmina Karsin: J. Wdzydze, J. Piaseczno, Gmina Kościerzyna: Wda, J. Gołuń, Gmina Lipnica: J. Kielskie, J. Kiedrowickie, Pceń k. Zapcenia, Kłonicznica Gmina Lipusz: J. Wieckie, Wda, J. Skrzynki Duże, J. Wyrównno, Gmina Lubichowo: Wda, Gmina Osieczna: Wda Gmina Stara Kiszewa: Wierzyca, J. Czerwono, J. Kozielnia, J. Krag, J. Chwarzno, Gmina Studzienice: Wda, J. Fiszewo, J. Somińskie, <u>ad b, c, d)</u> lokalizacje wymienione powyżej oraz następujące	ad a) właściwe terytorialnie jednostki organizacyjne Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, ad b, c, d) właściciel lub posiadacz obszaru na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000, a w odniesieniu do gruntów Skarbu Państwa lub stanowiących własność jednostek samorządu terytorialnego zarządcą nieruchomości w związku z wykonywaniem obowiązków z zakresu ochrony środowiska na podstawie przepisów prawa albo, w przypadku braku tych przepisów, na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000
---	--	---	---

	d) na obszarach w użytkowaniu rębny t.j. ww. pasów o szerokości 50 m wokół jezior o powierzchni większej niż 0,5 ha oraz pasów o szerokości odpowiadającej jednej wysokości drzewostanu wzdłuż odcinków rzek, na których występuje ten gatunek, takie wyznaczanie pozostawianych kęp starodrzewu, aby obejmowały maksymalną liczbę drzew dziuplastych.	lokalizacje na terenie woj. kujawsko-pomorskiego: Gmina Tuchola: Wielki Kanał Brdy, Brda, Jez. Stobno, J. Sztuczne, Jez. Duk Gmina Śliwice: Jez. Długie, Gmina Cekcyn: Jez. Cekcyńskie Wielkie, Gmina Osie: Wda, Jez. Wierzchy, Zbiornik Żur, Zbiornik Gródek, Gmina Lniano: J. Ostrowite, j. Dąbrowa, j. Błądzimskie Gmina Gostycyn: J. Szpitalne	
<i>Działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych</i>			
	Monitoring stanu ochrony populacji łęgowej – co 3 lata dwukrotnie w sezonie łęgowym (II-III dekada kwietnia i II dekada maja – II dekada czerwca). Pierwsze liczenie należy wykonać w ciągu pierwszych 5 lat obowiązywania PZO.	Losowo wytypowane powierzchnie i/lub transekty obejmujące: - minimum 20% długości dolin rzek i większych potoków; - minimum 20% liczby niewielkich zbiorników wodnych o powierzchni do 1 ha (stanowiących potencjalne łęgowiska gatunku); - minimum 30% powierzchni jezior stanowiących potencjalne łęgowiska gatunku (z pominięciem płytkich i zeutrofizowanych zbiorników);	RDOŚ w Gdańsku, RDOŚ w Bydgoszczy

		jeziora te powinny być kontrolowane w całości.	
	<i>Działania dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony</i>		
	Nie planuje się		
A118 Wodnik <i>Rallus aquaticus</i> (populacja lęgowa)	<i>Działania dotyczące ochrony czynnej gatunków zwierząt oraz ich siedlisk oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania</i>		
	Nie planuje się		
	<i>Działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych</i>		
	Nie planuje się		
	<i>Działania dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony</i>		
	Nie planuje się		
A123 <i>Gallinula chloropus</i> (populacja lęgowa)	<i>Działania dotyczące ochrony czynnej gatunków zwierząt oraz ich siedlisk oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania</i>		
	Nie planuje się		
	<i>Działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych</i>		
	Nie planuje się		
	<i>Działania dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony</i>		
	Nie planuje się		

A153 Kszyk <i>Gallinago gallinago</i> (populacja lęgowa)	<i>Działania dotyczące ochrony czynnej gatunków zwierząt oraz ich siedlisk oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania</i>		
Utrzymanie odpowiedniej struktury siedlisk lęgowych poprzez: 1. działania obligatoryjne: zachowanie siedlisk gatunku, położonych na trwałych użytkach zielonych oraz ekstensywne użytkowanie kośne, kośno - pastwiskowe lub pastwiskowe trwałych użytków zielonych, 2. działania fakultatywne: 1) wstrzymanie się od wapnowania, mechanicznego niszczenia struktury gleby, w tym bronowania i przeorywania w ciągu całego roku oraz od zabiegów agrotechnicznych i pielęgnacyjnych w terminie od dnia 1 kwietnia do terminu pierwszego pokosu lub do dnia 15 czerwca w przypadku użytkowania pastwiskowego, 2) wstrzymanie się od nawożenia w przypadku użytkowania kośno-pastwiskowego i pastwiskowego 3) przy użytkowaniu kośnym i kośno-pastwiskowym: a) częstotliwość koszenia przy użytkowaniu kośnym: dwa pokosy w roku, a w uzasadnionych przypadkach jeden pokos w odniesieniu do siedlisk o podłożu torfowym, b) termin koszenia: przy użytkowaniu kośnym - pierwszy pokos w terminie od dnia 15 czerwca do dnia 15 lipca, drugi pokos w terminie od dnia 15 sierpnia do dnia 31 października, a w odniesieniu do	Ad 1) Trwałe użytki zielone w obszarze Natura 2000 poza rezerwatami przyrody, ad 2) trwałe użytki zielone w obszarze Natura 2000 w miejscach stwierdzenia gatunku, poza rezerwatami przyrody	ad 1. zarządca, właściciel lub użytkownik nieruchomości, ad 2. właściciel lub użytkownik nieruchomości na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000 albo na podstawie zobowiązania podjętego w związku z korzystaniem z programów wsparcia z tytułu dochodowości, a w odniesieniu do gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa zarządca nieruchomości w związku z wykonaniem obowiązków z zakresu ochrony środowiska, na podstawie przepisów prawa albo w przypadku braku tych przepisów, na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000	

	siedlisk o podłożu torfowym jeden pokos w terminie od dnia 15 czerwca do dnia 31 października; przy użytkowaniu kośno-pastwiskowym - pokos w terminie od dnia 15 czerwca do dnia 15 lipca, c) zebranie i usunięcie skoszonej biomasy (w tym niepozostawianie rozdrobnionej biomasy); w terminie do 2 tygodni po pokosie siano powinno zostać usunięte z działki rolnej lub ułożone w przyzmy, w tym przyzmy balotowe, stogi lub brogi; w przypadku ułożenia biomasy w przyzmy, w tym przyzmy balotowe, stogi lub brogi powinna ona zostać usunięta z działki rolnej nie później niż do dnia 1 marca kolejnego roku, d) pozostawienie nieskoszonego fragmentu działki rolnej o powierzchni wynoszącej 15-20% powierzchni tej działki; w przypadku stosowania dwóch pokosów w ciągu roku należy pozostawić te same fragmenty działki rolnej nieskoszone, a w przypadku pokosów w dwóch kolejnych latach należy pozostawić inne fragmenty nieskoszone, e) dla działek nieprzekraczających powierzchni 1 ha jest dopuszczalne zrezygnowanie z pozostawiania powierzchni nieskoszonych i koszenie co roku całej działki lub pozostawienie nieskoszonego fragmentu działki rolnej o powierzchni wynoszącej 15-20% powierzchni tej działki, f) przy użytkowaniu kośno-pastwiskowym - wypas po pokosie w terminie do dnia 31 października przy obsadzie zwierząt od 0,5 do 1,5 DJP/ha,		
--	---	--	--

	g) dopuszczalne jest ograniczone nawożenie do 60 kg N/ha/rok, z wyłączeniem obszarów nawożonych przez namuły rzeczne - w przypadku użytkowania kośnego; 4) przy użytkowaniu pastwiskowym: a) wypas przy obsadzie zwierząt do 0,5 DJP/ha, w terminie od dnia 15 maja do dnia 15 czerwca oraz przy obsadzie zwierząt od 0,5 do 1,5 DJP/ha po dniu 15 czerwca do dnia 31 października, b) dopuszczalne jest wypasanie przez cały rok koników polskich i koni huculskich, przy obsadzie zwierząt do 1,5 DJP/ha gruntów objętych wsparciem w ramach wariantu w terminie po dniu 15 czerwca do dnia 31 marca oraz przy obsadzie do 0,5 DJP/ha gruntów objętych wsparciem w ramach wariantu w terminie od dnia 1 kwietnia do dnia 15 czerwca, c) w przypadku niedojadów: coroczne wykoszenie niedojadów (raz w roku) w terminie od dnia 15 sierpnia do dnia 15 listopada oraz zebranie i usunięcie skoszonej biomasy (w tym zakaz pozostawiania rozdrobnionej biomasy); w terminie do 2 tygodni po pokosie siano powinno zostać usunięte z działki rolnej lub ułożone w pryzmy, w tym pryzmy balotowe, stogi lub brogi; w przypadku ułożenia biomasy w pryzmy, w tym pryzmy balotowe, stogi lub brogi powinna ona zostać usunięta z działki rolnej nie później niż do dnia 1 marca kolejnego roku. W przypadku konfliktu z zapisami planu zadań ochronnych dla obszaru mającego znaczenie dla		
--	--	--	--

	Wspólnoty lub specjalnego obszaru ochrony siedlisk pierwszeństwo realizacji mają działania dla ochrony siedlisk przyrodniczych.		
	<i>Działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych</i>		
	Nie planuje się		
	<i>Działania dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony</i>		
	Nie planuje się		
A165 Samotnik <i>Tringa ochropus</i> (populacja lęgowa)	<i>Działania dotyczące ochrony czynnej gatunków zwierząt oraz ich siedlisk oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania</i>		
	Nie planuje się		
	<i>Działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych</i>		
	Nie planuje się		
	<i>Działania dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony</i>		
	Nie planuje się		
A168 Brodziec piskliwy <i>Actitis hypoleucos</i>	<i>Działania dotyczące ochrony czynnej gatunków zwierząt oraz ich siedlisk oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania</i>		
	Nie planuje się		
	<i>Działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych</i>		
	Nie planuje się		

(populacja lęgowa)	<i>Działania dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony</i>		
	Nie planuje się		
A207 Siniak <i>Columba oenas</i> (populacja lęgowa)	<i>Działania dotyczące ochrony czynnej gatunków zwierząt oraz ich siedlisk oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania</i>		
	Utrzymanie odpowiedniej struktury siedlisk lęgowych poprzez: a) pozostawienie w ramach każdej rębni, na powierzchni manipulacyjnej 4-5% powierzchni starodrzewu (drzewostanu macierzystego) wraz ze wszystkimi składnikami strukturalnymi (nienaruszone wszystkie warstwy) - nie mniejszej niż 6 arów. Powinny być one zaznaczone w terenie na etapie cięć przygotowawczych i pozostawione do naturalnego rozpadu i tworzyć jeden zwarty płat drzewostanu. Działanie to nie dotyczy drzewostanów będących w blokach upraw pochodnych. W ramach kompensacji dla uzyskania 4-5% pozostawionych starodrzewów w każdym leśnictwie mającym uprawy pochodne, pozostawić należy większą powierzchnię starodrzewu na pozostałych zrębach. W przypadku działek zrębowych zlokalizowanych w oddziałach bezpośrednio przylegających do cieków i zbiorników wodnych do powierzchni 4-5% drzewostanów pozostających do naturalnego rozkładu zalicza się powierzchnię stref pozostawioną przy ciekach i zbiornikach wodnych. W tych oddziałach nie ma potrzeby pozostawienia kęp starodrzewu,	Cały obszar Natura 2000	Właściciel lub posiadacz obszaru na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000, a w odniesieniu do gruntów Skarbu Państwa lub stanowiących własność jednostek samorządu terytorialnego zarządca nieruchomości w związku z wykonywaniem obowiązków z zakresu ochrony środowiska na podstawie przepisów prawa albo w przypadku braku tych przepisów na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000

	b) pozostawienie w drzewostanach wszystkich drzew dziuplastych o ile nie zagraża to bezpieczeństwu ludzi, mienia w istniejących obiektach budowlanych, na obszarach w użytkowaniu rębny takie wyznaczanie pozostawianych kęp starodrzewu, aby obejmowały maksymalną liczbę drzew dziuplastych, c) dążenie do pozostawiania w drzewostanach na całym obszarze Natura 2000 docelowo co najmniej 10 m³/ha martwego drewna na wszystkich siedliskach bagiennych (Bb, BMb, LMb), we wszystkich pozostawionych w drzewostanach kępach starodrzewu oraz w strefach 50 m wokół brzegów wszystkich jezior o powierzchni powyżej 0,5 ha i wzdłuż rzek w pasie o szerokości odpowiadającej jednej wysokości drzewostanu.		
	<i>Działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych</i>		
	Nie planuje się		
	<i>Działania dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony</i>		
	Nie planuje się		
A232 Dudek <i>Upupa epops</i> (populacja lęgowa)	<i>Działania dotyczące ochrony czynnej gatunków zwierząt oraz ich siedlisk oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania</i>		
	Utrzymanie właściwego stanu siedlisk poprzez: a) pozostawianie w zadrzewieniach śródpolnych, śródłąkowych i nadwodnych wszystkich drzew dziuplastych,	Ad a) Obszary nieleśne w obszarze Natura 2000 stanowiące rzeczywiste i potencjalne miejsca występowania gatunku,	1) Zarządca, właściciel lub użytkownik nieruchomości; 2) gminy: Kościerzyna, Lipusz, Dziemiany, Karsin, Stara Kiszewa, Studzienice, Lipnica,

	b) zapobiegnięcie zniszczeniu siedlisk lęgowych i żerowiskowych poprzez zachowanie trwałych użytków zielonych i nieużytków.	ad b) Trwałe użytki zielone i nieużytki w obszarze Natura 2000 stanowiące rzeczywiste i potencjalne miejsca występowania gatunku	Parchowo, Bytów, Czarna Woda, Kaliska, Zblewo, Lubichowo, Osieczna, Osiek, Skórcz (gmina miejska i wiejska), Smętowo Graniczne, Brusy, Konarzyny, Czersk, Chojnice, Warlubie, Osie, Jeżewo, Drzycim, Lniano, Śliwice, Cekcyn, Tuchola, Gostycyn, Lubiewo, Kęsowo, Nowe; 3) RDOŚ w Gdańsku, RDOŚ w Bydgoszczy.
	<i>Działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych</i>		
	Monitoring stanu ochrony populacji lęgowej - liczenie zajętych terytoriów nie rzadziej niż co 4 lata, 3 razy w sezonie lęgowym (10–30 kwietnia, 10–30 maja, 20–30 czerwca). Pierwsze liczenie należy wykonać w ciągu pierwszych 5 lat obowiązywania PZO.	10 powierzchni próbnych po 25 km ² każda, losowo wytypowanych w rejonach występowania właściwych dla gatunku siedlisk	RDOŚ w Gdańsku, RDOŚ w Bydgoszczy
	<i>Działania dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony</i>		
	Nie planuje się		
A261 Pliszka górska <i>Motacilla cinerea</i> (populacja lęgowa)	<i>Działania dotyczące ochrony czynnej gatunków zwierząt oraz ich siedlisk oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania</i>		
	Nie planuje się		
	<i>Działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych</i>		
	Nie planuje się		
	<i>Działania dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony</i>		

	Nie planuje się
A391	<i>Działania dotyczące ochrony czynnej gatunków zwierząt oraz ich siedlisk oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania</i>
Kormoran czarny	Nie planuje się
<i>Phalacrocorax carbo sinensis</i>	<i>Działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych</i>
(populacja lęgowa)	Nie planuje się
	<i>Działania dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony</i>
	Nie planuje się